

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (Κ.Ο.Ε.Δ.)

ΑΝΟΙΚΤΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΥΠΡΟΥ
www.uoc.ac.cy

ΕΝΔΟΪΠΗΡΕΣΙΑΚΗ
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
www.cpittraining.ac.cy

Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΩΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Σάββατο 13 Δεκεμβρίου 2014

Ώρα: 9:00 – 16:00 Συνεδριακό Κέντρο «Φιλοξενία» Λευκωσία

Παράλληλα Εργαστήρια

Εργαστήριο 1: «Εργαλεία Παρατήρησης Διδασκαλίας»

Η ποιότητα της εκπαίδευσης εξαρτάται, κατά βάση, από την ποιότητα των εκπαιδευτικών αφού μέσα από πλήθος ερευνών, κυρίως από το χώρο της εκπαιδευτικής αποτελεσματικότητας, καταδεικνύεται η επίδραση που αυτοί ασκούν στα μαθησιακά αποτελέσματα των μαθητών τους. Ως εκ τούτου, η αξιολόγηση του έργου του εκπαιδευτικού καθίσταται μια διαδικασία μέσα από την οποία η εκπαιδευτική ηγεσία ενός εκπαιδευτικού συστήματος ή μιας σχολικής μονάδας συγκεντρώνει πληροφορίες αναφορικά με τον εκπαιδευτικό και τη διδασκαλία του, με απώτερο σκοπό τη βελτίωση και την επαγγελματική του ανάπτυξη, η οποία αλυσιδωτά θα φέρει την ποιοτική βελτίωση και αναβάθμιση της μάθησης και της εκπαίδευσης γενικότερα. Η αξιολόγηση του έργου που παράγουν οι εκπαιδευτικοί διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης και στη διατήρηση της σε υψηλά επίπεδα (Bollington & Hopkins, 1990· OECD, 1995· Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 1997).

Το βιωματικό εργαστήριο θα επιδιώξει να αναδείξει μέσα από δραστηριότητες και δημιουργικό διάλογο ότι η αξιολόγηση του έργου του εκπαιδευτικού δεν μπορεί να είναι μια πράξη ή ένα στιγμιαίο γεγονός, αλλά μια διαδικασία συστηματική, βασισμένη σε κριτήρια, σε εργαλεία παρατήρησης, στη συλλογή δεδομένων, σε ανάλυση και σε ερμηνεία των δεδομένων αυτών.

Τους συμμετέχοντες θα απασχολήσουν ουσιαστικά ερωτήματα σε σχέση με την παρατήρηση διδασκαλίας και την αξιολόγηση του διδακτικού έργου όπως:

- Γιατί γίνεται;
- Για ποιον γίνεται;
- Από ποιον γίνεται;
- Με ποιο τρόπο γίνεται;
- Πού εστιάζεται;

Η γνωριμία των συμμετεχόντων με ποικίλα εργαλεία παρατήρησης της διδασκαλίας, οι συγκρίσεις μεταξύ αυτών των εργαλείων ακόμα και δράσεις πρακτικής εφαρμογής τους συνθέτουν και παρέχουν σε εκπαιδευτικούς ηγέτες μια ωφέλιμη εμπειρία.

**Δρ. Μαρία Γεωργίου, Διευθύντρια Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, Μέλος Σ.Ε.Π. Α.Π.ΚΥ.
Όλγα Παπαγιάννη, Επιθεωρήτρια Μέσης Εκπαίδευσης**

Εργαστήριο 2: «Καλές Πρακτικές Παιδαγωγικής Ηγεσίας»

Πλήθος ερευνών τις τελευταίες δεκαετίες έχουν καταδείξει ότι η άσκηση παιδαγωγικής ηγεσίας από το διευθυντή συμβάλλει στη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Barber (2009), αντικαθιστώντας ένα «μέτριο» διευθυντή με ένα «εξαιρετικό» διευθυντή σε ένα μέτριο σχολείο, μπορεί να βελτιωθούν οι επιδόσεις των μαθητών πάνω από 20% (αποτελέσματα μετανάλυσης 69 ερευνών μεταξύ 1978 και 2001). Ουσιαστικά, ο διευθυντής ως παιδαγωγικός ηγέτης επιδιώκει μέσα από καθημερινές ενέργειες και συμπεριφορές την προαγωγή της αποτελεσματικής διδασκαλίας και της μάθησης στην τάξη, της συναδελφικότητας και της συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών και κατά συνέπεια της επαγγελματικής τους ανάπτυξης. Ως εκ τούτου, οι συμμετέχοντες στο βιωματικό εργαστήριο θα εμπλακούν σε μία διαλογική και δυναμική διαδικασία προβληματισμού, ανταλλαγής απόψεων και αναστοχασμού γύρω από τις συγκεκριμένες ενέργειες του διευθυντή που υιοθετεί στην αρχή, κατά τη διάρκεια και στο τέλος μιας σχολικής χρονιάς. Αυτές, στο σύνολό τους, αποτελούν τις κατευθυντήριες γραμμές στη διαμόρφωση στρατηγικής για την αποτελεσματική άσκηση παιδαγωγικής ηγεσίας βασισμένης στο όραμα για ένα καλύτερο σχολείο.

Δρ. Γεωργία Πασιαρδή, Διευθύντρια Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης

Δρ. Γιάννης Σαββίδης, Διευθυντής Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης, Μέλος Σ.Ε.Π. Α.Π.ΚΥ.

Εργαστήριο 3: «Πρακτικές ανατροφοδότησης μετά την παρατήρηση διδασκαλίας»

Η παρατήρηση διδασκαλίας θεωρείται πολύ σημαντική στο πλαίσιο είτε της διαμορφωτικής είτε της συγκριτικής αξιολόγησης του εκπαιδευτικού. Η διαδικασία της παρατήρησης διδασκαλίας αποτελείται από τρεις φάσεις: (α) ενέργειες πριν από την παρατήρηση, (β) ενέργειες κατά την παρατήρηση και (γ) ενέργειες μετά την παρατήρηση. Στο πλαίσιο αυτού του εργαστηρίου θα ασχοληθούμε με την τρίτη φάση.

Η επιστημονική έρευνα έχει δείξει ότι η στήριξη του/της εκπαιδευτικού, που συνοδεύεται από ανατροφοδότησή του/της από ένα/μία ειδικό/ή-καθοδηγητή/τρια, αποτελεί ίσως την πιο αποτελεσματική μέθοδο επαγγελματικής ανάπτυξης. Για παράδειγμα, σύμφωνα με μελέτες του SoutheastRegionalLab (1999) στις ΗΠΑ, με αυτή τη μέθοδο ο/η εκπαιδευτικός αναπτύσσει και εφαρμόζει μεταξύ 80% και 90% τις δεξιότητες που έχει διδαχθεί. Η συζήτηση μεταξύ Επιθεωρητή/τριας-εκπαιδευτικού μετά το πέρας του μαθήματος, η ανταλλαγή απόψεων και η εποικοδομητική ανατροφοδότηση συμβάλλουν στη στήριξη του έργου του/της εκπαιδευτικού, στην ενδυνάμωσή του/της και στη συνεχή επαγγελματική του/της ανάπτυξη. Η ανάπτυξη της αυτοκριτικής εκ μέρους του/της εκπαιδευτικού και ο αναστοχασμός επί της πορείας του μαθήματός του/της θα συμβάλει στη ποιοτική βελτίωση και αύξηση της αποτελεσματικότητάς του/της. Είτε η ανατροφοδότηση αφορά τη διαμορφωτική είτε τη συγκριτική αξιολόγηση του/της εκπαιδευτικού είναι χρήσιμο όπως ο/η Επιθεωρητής/τρια-παρατηρητής/τρια υιοθετήσει μια σειρά από αναγκαίες ενέργειες. Αυτές οι ενέργειες αφορούν διάφορα στάδια. Πρώτο, τα σχόλια που ο/η Επιθεωρητής/τρια κάνει προς τον εκπαιδευτικό και τους μαθητές αμέσως μετά την παρατήρηση και πριν αποχωρήσει από την τάξη. Δεύτερο, πριν συνομιλήσει με τον/την εκπαιδευτικό ο/η Επιθεωρητής/τρια πρέπει να προετοιμαστεί για τη συνάντηση. Τέλος, στο τρίτο στάδιο ο/η Επιθεωρητής/τρια και ο/η εκπαιδευτικός συνομιλούν και γίνεται η ανατροφοδότηση.

Αρχικά, στο πλαίσιο του βιωματικού εργαστηρίου, ένας Επιθεωρητής και μια Επιθεωρήτρια της Δημοτικής Εκπαίδευσης και μια Επιθεωρήτρια της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης θα παρουσιάσουν τις θέσεις τους σχετικά με τις πρακτικές που ακολουθούν για την ανατροφοδότηση. Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες/ουσες στο εργαστήριο θα εργαστούν σε ομάδες, για να εξετάσουν την κατάσταση στα κυπριακά δημόσια σχολεία καταθέτοντας προς συζήτηση και προβληματισμό βιωματικές τους εμπειρίες και καλές πρακτικές ανατροφοδότησης μετά την παρατήρηση διδασκαλίας. Στο τέλος, θα παρουσιαστούν και θα καταγραφούν τα πορίσματα των εργασιών των ομάδων, τα οποία και αναμένεται να αξιοποιηθούν κατάλληλα τόσο σε επίπεδο πολιτικής όσο και σε επίπεδο πρακτικής.

Γεωργία Κούμα, Επιθεωρήτρια Μέσης Εκπαίδευσης

Δρ. Ανδρέας Κυθραιώτης, Επιθεωρητής Δημοτικής Εκπαίδευσης

Δρ. Δήμητρα Μέσσιου, Επιθεωρήτρια Δημοτικής Εκπαίδευσης

Εργαστήριο 4: «Η αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας στο πλαίσιο της ενδοσχολικής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Η περίπτωση τριετούς πιλοτικού επιμορφωτικού Προγράμματος διευθυντικών στελεχών στην Κρήτη»

Η εισήγηση επιχειρεί να αναδείξει τον παιδαγωγικό ρόλο του Διευθυντή της σχολικής μονάδας στο πλαίσιο της ενδοσχολικής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Ειδικότερα, γίνεται αναφορά στις αρχές και στις πρακτικές τριετούς πιλοτικού Προγράμματος «Εναλλακτικής Εκπαιδευτικής Ηγεσίας και Εκπαίδευσης Ενηλίκων» που τέθηκε σε εφαρμογή από το Επιστημονικό Δίκτυο Εκπαίδευσης Ενηλίκων Κρήτης (ΕΔΕΕ.Κ) και το Π.Τ.Δ.Ε του Πανεπιστημίου Κρήτης. Το Πρόγραμμα αποσκοπεί στην ευαισθητοποίηση-εμπύχωση των στελεχών αναφορικά με το σύγχρονο παιδαγωγικό και μετασχηματιστικό τους ρόλο. Απώτερος στόχος η δημιουργία μιας ομάδας αυτομόρφωσης-κοινότητας μάθησης και πρακτικής στην τοπική κοινότητα.

Στο παραπάνω πλαίσιο ο αναστοχασμός των εκπαιδευτικών εκλαμβάνεται ως εκπαιδευτικό περιεχόμενο του Προγράμματος υπό μορφή:

Θεωρητικής έννοιας προς διαπραγμάτευση στο διδακτικό-επιμορφωτικό σενάριο

Ενεργητικής εκπαιδευτικής τεχνικής στο εργαστήριο (δια ζώσης αναστοχασμός των συμμετεχόντων)

Μεθόδου διαμορφωτικής αξιολόγησης (ο ρόλος του κριτικού φίλου, επικοινωνία μέσω e-mails μεταξύ των μελών της επιμορφωτικής ομάδας, ενδιάμεσες αναστοχαστικές εργασίες)

Μεθόδου τελικής αξιολόγησης (συζήτηση σε στρογγυλό τραπέζι, γραπτές αναστοχαστικές εργασίες)

Προστάδιο ανάληψης πρωτοβουλίας για συλλογική έρευνα δράσης (bottom up).

Δρ. Χρύσα Τερεζάκη, Συντονίστρια Επιστημονικού Δικτύου Εκπαίδευσης Ενηλίκων Κρήτης (ΕΔΕΕ.Κ)-Διευθύντρια Σχολικής Μονάδας

Εργαστήριο 4: «Βασικές Αρχές Αξιολόγησης και η Κυπριακή Πραγματικότητα»

Είναι κοινώς αποδεκτό ότι το σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα χρήζει αλλαγών καθώς θεωρείται αναχρονιστικό, ξεπερασμένο και οι αδυναμίες του έχουν αναγνωριστεί όχι μόνο από εμπειρογνώμονες αλλά και μέσα από την καθημερινή πρακτική στις σχολικές μονάδες. Σκοπός της παρουσίασης είναι η παράθεση των βασικών αρχών που θα πρέπει να διέπουν ένα σύγχρονο σχέδιο αξιολόγησης διδακτικού έργου. Αρχικά θα παρουσιαστούν συνοπτικά οι βασικότερες αδυναμίες που έχουν εντοπιστεί στο ισχύον σύστημα αξιολόγησης. Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε τις βασικές αρχές σχεδιασμού συστήματος αξιολόγησης οι οποίες δύναται να διασφαλίσουν τον σχεδιασμό ενός νέου συστήματος αξιολόγησης που θα εξυπηρετεί τα συμφέροντα της παιδείας, θα αξιοποιεί τους εκπαιδευτικούς με βάση την αξία, τα προσόντα και την εμπειρία τους και θα επιδιώκει τη συνεχή βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Τέλος θα παρουσιάσουμε τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαν να εφαρμοστούν πρακτικά οι αρχές αυτές στον σχεδιασμό ενός συστήματος αξιολόγησης στην Κύπρο καθώς και τα προβλήματα ή διλήμματα που τυχόν προκύπτουν από την υιοθέτηση των αρχών αυτών.

Λέκτορας Στέλιος Ορφανός, Πανεπιστήμιο Frederick

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΔΙΑΦΟΡΟΤΗΤΑ ΤΑΜΕΙΑ
της Κυπριακής Ένωσης στην Κύπρο
οι ιδέες μας, η πρόση και ανάπτυξη

«Το Έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της Ε.Ε.»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ